Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Hadis Dersi: Dilencilik ve İstemek Hakkında

Es-selamu aleykum ve RahmetuLlahi ve Berekatuhu.
Euzu bi-Llahi mine ş-şeytani r-racim. BismiLlāhi r-Raḥmāni r-Raḥīm.
Ve s-salatu ve s-selamu 'ala Rasulina Muhammed'in Seyyidi l-evveline vel ahirin.
Meded yā ResūlaLlāh, meded yā Sādāti 'Ashābi ResūliLlāh, meded yā Meşāyihinā, Destur Mevlâna Şeyh Abdullāh el-Fa'iz ed-Dağıstāni, Şeyh Muhammed Nazım el-Hakkani. Meded.

1- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz ṣallá Llāhu 'aleyhi ve-sellem buyuruyor:

لَيسَ المسكينُ الَّذي يَطوفُ علَى النَّاسِ تردُّهُ اللُّقمةُ واللُّقمتانِ، والتَّمرةُ والتَّمرتانِ، ولَكِنِ المسكينُ الَّذي لا يجدُ غنيا يُغنيهِ، ولا يُفطَنُ فيتصدَّقُ علَيهِ ولا يقومُ فيسألُ النَّاسَ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **"Miskin, bir iki hurma ya da bir iki lokma verilerek geri çevrilen kişi değildir."** Miskin kişi, yani "miskin" dediği fakir kimsedir. **"Miskin kişi; ihtiyacı olduğu hâlde insanlardan bir şey istemeyen ve onlar tarafından durumu bilinmediği için kendisine bir şey verilmeyen kimsedir."** Yani bizim Türkçede "miskin" demek kötü bir anlamdadır ama "miskin" demek, gariban demektir. O miskin; para, hurma veyahut bir şey isteyip de alan kişi değildir. İhtiyacı olduğu hâlde insanlardan istemeyen, kimsenin fakir olduğunu bilmediği, kendini gizleyen insandır "miskin" dediği.

2- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz ṣallá Llāhu 'aleyhi ve-sellem buyuruyor:

من استعَفَّ أعفَّه اللهُ، ومن استغنى أغناه اللهُ، ومن سأل الناسَ وله عدلُ خمسِ أواقٍ، فقد سأل إلحافًا

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **"Kim iffet sahibi olmayı isterse, Allah onu iffetli kılar."** Yani iffetli, temiz, kötülükten ve haram şeylerden uzak olmak isterse, Allah onu iffetli yapar. Kimse ona bir şey yapamaz. **"Kim dilenmez, müstağni olursa**

Allah onu zengin kılar." Yani insanlardan dilencilik yapmazsa, Allah onu zengin yapar. **"Kim de yanında beş ukiyye değerinde malı olduğu hâlde dilenirse, ısrarla istemiş konumda olur."** Yani parası var da gene dilenirse, dilenci sıfatına girmiş olur.

3- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz ṣallá Llāhu 'aleyhi ve-sellem buyuruyor:

افتح رجلٌ بابَ عَطيَّةٍ بصدَقَةٍ أوْ صِلَةٍ، إلَّا زادَهُ اللهُ تعالى بها كثرَةً، وما فتح رجلٌ بابَ مسألَةٍ، يريدُ بها كثرَةً، إلَّا زادَهُ اللهُ تعالى بها قلَّةً

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **"Sadaka vermek veya sıla-i rahim (akrabayı gözetmek) için kapı açan her kişinin, mutlaka Allah o sayede malını daha da artırır."** Yani sadaka veren, akrabalara riayet eden, onları gözeten insanın Allah malını artırır, bereket verir. **"Mal biriktirmek için kendisine dilenme kapısı açan her kişinin de mutlaka Allah o sayede malını daha da azaltır."** Yani mal biriktirmeyi alışkanlık etmiş; ihtiyacı olmadığı hâlde insanlardan para veyahut mal ister, Allah da onun malını daha da azaltır, bereketi kalmaz.

4- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz ṣallá Llāhu 'aleyhi ve-sellem buyuruyor:

ملعونٌ مَن سأَل بوجهِ اللهِ وملعونٌ مَن سُئِلَ بوجهِ اللهِ ثمَّ منَع سائلَه ما لم يُسأَلْ هُجرًا

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **"Allah adını anarak dilenen kişi lanetlenmiştir."** Yani "Allah rızası için verin" diyerek dilenen kişi lanetlenmiştir. Yani bir şey isteyeceksen Allah'ın adını ortaya koyma. **"Allah rızası için kendisinden masiyet (günah) olmayan bir şey istenen ve vermeyen kişi de lanetlenmiştir."** Yani günah olmayan bir şeyde, Allah rızası için istendiğinde, verebileceği halde vermeyen kişi de lanetlenmiştir. Ama masiyet (günah) olan bir şey istenmez ve yapılmaz. Onu yapmaması lazım.

5- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz ṣallá Llāhu 'aleyhi ve-sellem buyuruyor:

مَن استعاذَ باللهِ فأَعيذُوه، ومَن سأَلَكم بوَجهِ اللهِ فأَعْطُوه

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor, **"Allah'a sığınan kişiyi koruyup himaye ediniz."** Yani Allah rızası için korunmak isteyen insanı elinizden geldiği kadar koruyun diyor. **"Sizden Allah için isteyene de veriniz."**

6- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz ṣallá Llāhu 'aleyhi ve-sellem buyuruyor:

من استعاذ بالله فأعيذوه، ومن سأل بالله فأعطوه، ومن دعاكم فأجيبوه، ومن صنع إليكم معروفًا فكافئوه، فإلم تجدوا ما تكافئونه فادعوا له حتى تروا أنكم قد كافأتموه

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **"Allah rızası için size sığınan kişiyi koruyup himaye ediniz."** Yani bir şey olursa, elinizden geldiği kadar onu korumaya çalışınız. **"Sizden Allah için isteyene de veriniz."** Allah rızası için isteyene, az bir şey de olsa, Allah rızası için istediği vakit veriniz diyor. **"Sizi davet eden kişinin davetine icabet ediniz. Size güzellik, iyilik eden kişiye aynı şekilde karşılık veriniz."** Yani bir hediye verdi veya bir iyilik yaptıysa onu mükâfatlandırınız, ona karşılık veriniz; karşılıksız kalmasın. Hediye vererek karşılık vermek güzel bir şeydir. **"Eğer buna gücünüz yetmiyorsa"** —hani o size hediye vermiş ama sizin o kadar imkânınız yok, buna gücünüz yetmiyorsa— **"ona ödediğiniz kanaatine varıncaya kadar ona dua ediniz."** Yani ona hayır dua ediniz.

7- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz ṣallá Llāhu 'aleyhi ve-sellem buyuruyor:

مَنْ أَصابَتْهُ فَاقَةٌ فَأَنزَلَها بِالناسِ، لَمْ تُسَدَّ فَاقَتُهُ، ومَنْ أَنزَلَها باللهِ، أَوْشَكَ اللهُ لَهُ بِالغِنَى، إِمَّا بِمَوْتٍ عَاجِلٍ، أَوْ غِنًى عَاجِلٍ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **"Kime yokluk isabet eder de onu halka arz ederse (onlardan bir şey isterse), yokluğu giderilmez."** Yani bir sıkıntı olduğunda insanlardan isterse, o sıkıntısı giderilmez diyor. İnsanlardan istemeyin diyor. **"Kim de hâlini Allah'a arz ederse, Allah onu yakın zamanda çabuk ölümle yahut çabuk zenginlikle müstağni kılar."** Yani hâlini Allah'a arz ederse, Allah muhakkak onun o sıkıntısını giderir.

8- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam***

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ʻaleyhi ve-sellem buyuruyor:

مَن سَألَ النَّاسَ أموالَهم تَكَثُّرًا فإنَّما يَسألُ جَمرَ جهنمَ فليَستَقِلَّ منه أو ليَستَكثِرْ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **"Malını biriktirmek için halktan mallarını isteyen bir kimse"** —yani malı var, gene de daha fazla mal ve para çoğalsın diye milletten isteyen- **"şüphesiz ki cehennem ateşinin korlarını istemiş olur."** Yani öyle yaparsa, muhakkak cehennemin korlarından istiyor demektir. **"O hâlde artık onu ya azaltsın ya da çoğaltsın."** Yani o kordan ne kadar isterse; ister insanlardan az istesin, yahut daha fazla kor isterse daha fazla istesin.

9- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu ʻalayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ʻaleyhi ve-sellem buyuruyor:

مَن سَألَ من غيرِ فَقرٍ، فكأنَّما يأكُلُ الجَمرَ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **"İhtiyacı olmadan dilenen kişi, kor ateşi yiyen kişi gibidir."** Yani insanlar bu kötü âdete alışmasın diye; ihtiyacı olunca verilir ama ihtiyaç olmayınca istemek dünyada da ahirette de kötüdür.

10- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu ʻalayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ʻaleyhi ve-sellem buyuruyor:

مَن سُئِلَ باللهِ فأعطى كُتِبَ له سَبعونَ حَسَنةً

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **"Kimden Allah adına bir şey istenir de verirse, ona yetmiş sevap yazılır."** Yani birisi "Allah rızası için ver" deyince, onu verirseniz yetmiş sevap almış olursunuz.

11- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu ʻalayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ʻaleyhi ve-sellem buyuruyor:

مَن تَكفَّلَ لي أنْ لا يسألَ الناسَ شيئًا، أتكفَّلُ له بالجنَّةِ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **"Kim insanlardan bir şey istemeyeceğine dair garanti (söz) verirse, ben de ona cennete kefil olurum."**

Hiçbir kimseden bir şey istemezse, Peygamber Efendimiz sallAllahu aleyhi ve sellem ona cennet için garanti verir. Allah kimseye muhtaç etmesin inşallah.

12- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz ṣallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

هديَّةُاللهِتعالىإلىالمؤمِنِالسَّائلُعلىبابِهِ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Yüce Allah’ın mümin kişiye hediyesi; kapısında malından bir şeyler isteyen, ihtiyaç sahibi olan dilencidir.”** Yani bu da Allah’ın bir lütfudur ki o senden istiyor; Allah seni o hâle düşürmemiştir.

13- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz ṣallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

لاتَسأَلِالناسَشيئًا، ولاسَوطَكَ، وإنسقطمنك، حتىتنزلَإليهفتأخذَه

Bu da çok güzel bir hadistir. Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“İnsanlardan bir şey isteme.”** Yani bırak dilenmeyi; **“Hatta kırbacın yere düşecek olursa, bindiğin bileğinden in ve onu kendin al.”** Yani o yere düşen sopayı, asayı, kırbacı bile kimseden isteme. Kimseye muhtaç olmamak en güzel şeydir. Allah kimseye muhtaç etmesin inşallah. Yani dilenmekten başka şeyleri de, sana hizmet etsinler diye hiçbir kimseden isteme.

14- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz ṣallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

لايُسأَلُبوجهِاللهِإلاالجنةُ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Allah’ın zatı (rızası) için ancak cennet istenir.”** Yani Allah adına para istenmez. **“Allah rızası için bize cennet nasip et” diye du’ā’ edin.**

15- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz ṣallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

إِنَّ المسألةَ لا تحل إلَّا لثلاثةٍ لذي فقرٍ مُدْقِعٍ أو لذي غُرمٍ مفظعٍ أو لذي دمٍ مُوجعٍ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **"Dilenme ancak şu üç kişi için caizdir."** Yani istemenin caiz olduğu kimseler vardır: **"Bunlar; ağır kan diyetini ödemeyi yüklenen,"** —bir hadise olmuş, bir adam öldürülmüş ve yüz bin, bir milyon, yüz milyon ne kadarsa onun diyeti var- onu ödemek için isteyebilir. Çünkü o diyeti vermezse, karşılığında kısas olarak öldürülmesi lazım. Onun diyetini ödemek için para isteyebilirler. Ikincisi: **"Büyük bir borç altında kalan; ve üçüncüsü: Şiddetli bir şekilde fakirlik çekendir."** Yani çok büyük bir borç altında kalmış yahut çok kötü bir fakirlik içinde, bir lokma bile olmayan insan; işte bu üç kişiye para istemek caizdir.

16- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz ṣallá Llāhu 'aleyhi ve-sellem buyuruyor:

ما الذي يُعطى مِن سَعةٍ بأعظَمَ أجرًا مِنَ الذي يَقبَلُ إذا كان مُحتاجًا

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **"Durumu iyi olup da veren kişi, sevapta, muhtaç olup da verileni kabul edip alan kişiden daha üstün değildir."** Yani çok fakir olan bir insan, kendisine para verilince onu kabul ederse, o da veren kadar sevap kazanmış olur.

17- ***Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam***
Peygamber Efendimiz ṣallá Llāhu 'aleyhi ve-sellem buyuruyor:

ما المُعطى من سَعةٍ بأفضلَ من الآخِذِ إذا كان مُحتاجًا

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **"Durumu iyi olup da muhtaç olana veren kişi, muhtaç olup da alan kişiden daha üstün değildir."** Yani bu da Allah'ın bir takdiridir ki; çok zor durumda olan o muhtaç insan da, ona yardım veren insan da ikisi de aynı sevabı kazanmış olurlar.

Sadaka ResuluLlah fi ma kal, aw kama kal.
ResuluLlah söylediği sözde veya söylediği gibi doğruyu söylüyor.

❁❁❁❁❁

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

***Ihda'*: Ziyadeten ila şerefi' 'n-Nebi, sallaLlahu `aleyhi ve sellem ve 'Alihi ve esahabihi l-kiram, ve ila ervahi cemee'i el Enbiya'i ve l-Mürselin ve Hudema'i şera'ihim ve ila ervahi al E'immeti el erba'a, ve ila ervahi Meşayihina fi t-Tarikati n-Nakşibendiyyati l-Aliyya, hassatan İmamu t-Tarıkati ve Gavsü l-Halikah Khwaja Bahauddin Muhammed el-Uveysiyi l-Buhari, Seyyidina Abdul Khaliq el Gucduvani, Mevlana Şeyh Şerafuddin el Dağıstani, Mevlana Şeyh AbduLlah el Faiz el Dağıstani, Mevlana Şeyh Muhammed Nazım Adil el Hakkani ve sai'ri Sadatina ve s-Siddiqiyun, ve man nehnu fi hadratihim ve civarihim. Cümlemizin geçmişleri ruhları için. Şehit şüheda ruhlari için. Dünyada ahiret saadet için. Li-Llahi Ta'ala, El-Fatiha.**

[***(Tercüme)*** Peygamber Efendimizin şerefine, salat ve selam O'na, âline ve ashabına, bütün peygamberlerin ve resullerinin ve şeriatlarına hizmet edenlerin ruhlarına, dört imamın ruhlarına. Ve En Seçkin Nakşibendi tarikatının Meşayihimizin, özellikle Gavs-ı Halikâ (Yaratılışın Yardımcısı) Tarikatının İmamı, Havaca Behaeddin Muhammed el-Uveysiyi el-Buhari, Seyyidina Abdülhalik el-Gucduvani, Mevlana Şeyh Şerafeddin el-Dağıstani, Mevlana Şeyh AbduLlah el-Fa'iz el-Dağıstani, Mevlana Şeyh Muhammed Nazım Adil el-Hakkani ve diğer efendilerimizin ve Sıddıkîlerin ruhlarına. Ve onların huzurunda ve yakınında olduğumuz. Cümlemizin geçmişleri ruhları için. Şehit şüheda ruhlari için. Dünyada ahiret saadet için. Yüce Allah'a, El Fatiha.]

Mawlana Sheikh Muhammad Adil ar-Rabbani
10 Kasım 2026 / 30 Cemaziyelevvel 1448
Beylerbeyi Dergâhı, İstanbul